

“ในหลวง” นักการศึกษาผู้ยิ่งใหญ่

โดย ทีมวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว.)

12 มิถุนายน 2549 09:01 น.

ภาพแห่งความประทับใจแต่ภาพที่เกิดขึ้นเนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี สร้างความปิติ ยินดีและซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณต่อพระองค์ท่านไม่เสื่อมคลาย พระองค์ท่านทรงเป็นแบบอย่างที่ดีให้คนไทยทั้งแผ่นดิน

และถ้าหากพูดถึงการเป็นนักการศึกษาผู้ยิ่งใหญ่ พระองค์ท่านก็ทรงเป็นแบบอย่างให้นักการศึกษาไทยได้อย่างดี แต่เพราะอะไร? แนวทางบางประการที่เกี่ยวกับการศึกษาของชาติยังไม่ถึงไหน หรือทำการปฏิรูปการศึกษาแต่ยังเดินหน้าในหลายเรื่องไม่ได้เป็นเพราะอะไร

บ่อยครั้งที่เดียวที่นักการศึกษาไทย มักหยิบความรู้จากตำรา จากโลกตะวันตกมาเป็นแบบอย่าง ลอกเลียนแบบจนลืมนึกว่า **“นี่คือประเทศไทย”**

หลายเรื่องราวจึงเกิดปัญหาตามมา กวนวายให้เห็นกันอยู่บ่อยๆ เป็นเพราะนักการศึกษาไทยไม่เข้าใจบริบท สภาพปัญหา วิธี

แห่งประเทศไทย ความคิดความรู้อีกของคนไทยอย่างแท้จริง อย่าลืมนึกว่าการหยิบความรู้จากในตำรา ออกมาสอนหรือมาสร้างเทคโนโลยีใหม่ๆ ภายใต้แนวคิดที่ไม่ใช่ความจริงจากสภาพบ้านเมืองไทย จะเห็นว่าความรู้เหล่านั้นมีอาจตอบโจทย์หรือแก้ปัญหาการศึกษาของชาติได้เลย

ขณะที่เมืองไทยมีนักการศึกษา นักวิชาการจำนวนมากไม่น้อย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว) ในวันที่ 22 มิถุนายน 2524 ความว่า...

....ความรู้นั้นสำคัญยิ่งใหญ่มาก เพราะเป็นปัจจัยให้เกิดความฉลาด สามารถ และความเจริญก้าวหน้า มนุษย์จึงไปศึกษากันอย่างไม่รู้จบสิ้น แต่เมื่อพิจารณาเหตุแล้ว การเรียนความรู้ แม้มากมายเพียงใด บางทีก็ไม่ช่วยให้ฉลาดหรือเจริญได้เท่าไรนัก ถ้าหากเรียนไม่ถูกถนัดไม่รู้อรรถแท้ การศึกษาหาความรู้จึงสำคัญตรงที่ว่า ต้องศึกษาเพื่อให้เกิด “ความฉลาดรู้” คือรู้แล้วสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง โดยไม่เป็นพิษเป็นโทษ การศึกษาเพื่อความฉลาดรู้ มีข้อปฏิบัติ ที่น่าจะยึดเป็นหลักอย่างน้อยสองประการ **ประการแรก** เมื่อจะศึกษาสิ่งใดเรื่องใดให้รู้จริง ควรจะได้ศึกษาให้ตลอดครบถ้วนทุกแง่มุม ไม่ใช่เรียนรู้แต่เพียงบางส่วนบางตอน หรือฟังเล็งเฉพาะแต่เพียงบางแง่มุม อีกประการหนึ่งซึ่งจะต้องปฏิบัติประกอบพร้อมกันไปด้วยเสมอ คือ ต้องพิจารณาศึกษาเรื่องนั้นๆ ด้วยความคิดจิตใจที่ตั้งมั่นเป็นปกติ และเที่ยงตรง เป็นกลาง ไม่ยอมให้รู้เห็นและเข้าใจตามอำนาจความเหนียวแน่นของอคติ ไม่ว่าจะป็นอคติฝ่ายชอบหรือฝ่ายชัง มิฉะนั้นความรู้ที่เกิดขึ้นจะไม่เป็นความรู้แท้ หากแต่เป็นความรู้ที่ถูกอำพรางไว้ หรือที่คลาดเคลื่อนวิปริตไปต่างๆ จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์จริงๆ โดยปราศจากโทษไม่ได้...

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแม้จะทรงมีความรู้ในศาสตร์ต่างๆ มากมาย ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นความรู้ที่ทันสมัย แต่สิ่งหนึ่งที่พระองค์ท่านทรงปฏิบัติอย่างต่อเนื่องมาตลอดเวลาที่ทรงครองราชย์ นั่นก็คือ **“เป็นผู้สร้างความรู้”** มากกว่าจะเป็นเพียงผู้ใช้ความรู้จากในตำราเพียงอย่างเดียว จะศึกษาเรื่องใดหรือทรงแก้ปัญหาใดๆ พระองค์ท่านจะลงพื้นที่และหาความรู้ด้วยพระองค์เองทุกครั้ง ความรู้ทุกเรื่องราวล้วนแล้วแต่สัมผัสจากการลงพื้นที่ด้วยพระองค์เอง และนี่ละที่เราควรเรียกว่า **“การศึกษาที่แท้จริง”**

เหมือนดัง พระบรมราโชวาท ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในวันที่ 1 พฤศจิกายน 2528 ความว่า....

....การสร้างสรรคความเจริญก้าวหน้าทุกอย่างนั้น ต้องเริ่มต้นที่การศึกษาพื้นฐานเดิมก่อน เมื่อได้ศึกษาทราบชัดถึงส่วนดีส่วนเสียแล้ว จึงรักษาส่วนที่ดีที่มีอยู่แล้วให้คงไว้ แล้วพยายามปรับปรุงสร้างเสริมด้วยหลักวิชา ด้วยความคิดพิจารณา อันประกอบด้วยเหตุผลและความสุจริตจริงใจ ให้ค่อยเจริญงอกงามมั่นคงบริบูรณ์ยิ่งขึ้นไป ตามความเหมาะสม ตามกำลังความสามารถ และตามกำลังเศรษฐกิจที่มีอยู่ การงานทุกอย่างในบ้านเมืองจึงจะเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นได้ อย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดชะงัก หาไม่ ความขัดข้องล่าช้าต่างๆ ที่เกิดขึ้นจะทำให้ต้องเปลี่ยนแปลงกำลังงาน กำลังสมอง กำลังเงินทองไปอย่างน่าเสียดายโดยไม่มีโอกาสจะกู้คืนมาได้....

ในวโรกาสอันเป็นมงคลเช่นนี้ ปวงชนชาวไทยทุกหมู่เหล่าต่างตั้งใจจะทำความดีเพื่อตอบแทนคุณแผ่นดิน ถ้านักการศึกษาไทยทุกคนได้หันกลับมาดูตัวเอง น้อมนำแนวคิด เดินตามรอยพระยุคลบาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ลงมือช่วยกันปฏิรูปการศึกษาชาติให้เดินหน้าต่อไป จะเป็นแนวทางที่ดีและมีคุณค่ายิ่งต่อวงการการศึกษาไทย

